voorstel

Zwolle

Raadsplein info/debat Raadzaal

Datum 6 november 2017

onderwerp	Gezondheidsbeleid 2017-2021 (19.50 – 21.05 uur)
portefeuillehouder	Ed Anker
informant	Slagman - Duthler, Yolande
medeopstellers	
afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling
bijlagen	Voorstel: Beslisnota Gezondheidsbeleid 2017-2021 Bijlage: Advies Participatieraad over de nota van 8 mei 2017 Bijlage: Samen naar een gezonder Zwolle 2017-2021

Voorgesteld besluit raad

besluiten om:
1 De nota “Samen naar een gezonder Zwolle - gezondheidsbeleid 2017-2021” vast te stellen
1.1.We zetten actief in op het bevorderen van een gezonde leefstijl;
1.2. We bevorderen de gezondheidsvaardigheden van onze inwoners;
1.3. We richten ons op het verbinden van preventie, welzijn en zorg;
1.4. We zetten in op de veerkracht van onze inwoners;
1.5. We zetten in op een gezonde fysieke leefomgeving;
1.6. Werken aan gezondheid doen we samen en integraal;
1.7. De inzet op de genoemde speerpunten wordt voor het grootste deel gericht op buurt- en wijkniveau ingezet.

voorstel

Zwolle

Beslisnota voor de raad

Datum 25 april 2017

Openbaar

Onderwerp	Gezondheidsbeleid 2017-2021
Versienummer	1.0
Portefeuillehouder	Ed Anker
Informant	Yolande Slagman - Duthler
Afdeling	Maatschappelijke Ontwikkeling / OWS
Telefoon	(038) 498 2245
Email	Y.Slagman-Duthler@zwolle.nl

Bijlagen

1. Nota Samen naar een gezonder Zwolle – nota gezondheidsbeleid 2017-2021
2. Advies Participatieraad over de nota van 8 mei 2017

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

1 De nota “Samen naar een gezonder Zwolle - gezondheidsbeleid 2017-2021” vast te stellen
- 1.1. We zetten actief in op het bevorderen van een gezonde leefstijl;
- 1.2. We bevorderen de gezondheidsvaardigheden van onze inwoners;
- 1.3. We richten ons op het verbinden van preventie, welzijn en zorg;
- 1.4. We zetten in op de veerkracht van onze inwoners;
- 1.5. We zetten in op een gezonde fysieke leefomgeving;
- 1.6. Werken aan gezondheid doen we samen en integraal;
- 1.7. De inzet op de genoemde speerpunten wordt voor het grootste deel gericht op buurt- en wijkniveau ingezet.

Datum 25 april 2017

Inleiding
Het aantal ouderen in Zwolle neemt de komende jaren in verhouding toe, met daarbij ook een toename van de aan deze leeftijdsfase gerelateerde problematiek zoals bijvoorbeeld eenzaamheid en dementie. In de komende jaren zullen mensen langer dan voorheen zelfstandig moeten blijven wonen. Er zal een groter beroep worden gedaan op de oudere mensen zelf en op hun sociale netwerken.
Daarnaast maken wij ons zorgen over een tweedeling in de samenleving die we ook op het gebied van gezondheid zien optreden. Er is een verschil in levensverwachting van 6 jaar tussen mensen met een hoger inkomen en opleidingsniveau en mensen met een lager inkomen en opleidingsniveau. Ook geldt voor de laatste categorie dat zij 19 jaar in minder goed ervaren gezondheid leven.
Met deze demografische en sociale ontwikkelingen houden we rekening in ons beleid voor de komende periode. Een andere ontwikkeling is dat we anders kijken naar gezondheid dan voorheen, de definitie is ook veranderd. Gezondheid is niet langer de afwezigheid van ziekte, maar is nu gedefinieerd als het vermogen om je aan te passen en je eigen regie te voeren in het licht van de sociale, fysieke en emotionele uitdagingen van het leven (Huber 2011). Deze nota is in nauwe samenwerking met de GGD IJsselland tot stand gekomen.
Op grond van de Wet publieke gezondheid stellen we eens in de vier jaar een nota gezondheidsbeleid op.

Beoogd effect
Het bevorderen van de gezondheid van de inwoners van Zwolle met specifiek aandacht voor het verkleinen van gezondheidsverschillen.

Argumenten
1.0. Terugblik op de vorige periode
In de afgelopen jaren hebben we ons, met onze samenwerkingspartners in Zwolle Gezonde Stad, ingezet om de gezonde leefstijl van onze inwoners te bevorderen. We hebben ons vooral gericht op preventief ouderengezondheidsbeleid, verantwoord alcoholgebruik, gezond gewicht en sport en bewegen in de buurt. De destijds gestelde doelen voor signalering en ondersteuning op het gebied van mantelzorg en ouderenmishandeling zijn bereikt, activering en ondersteuning van ouderen is ingebed in de wijkstructuur en het percentage ouderen dat voldoende beweegt is toegenomen. Op het gebied van alcohol steken jongeren in Zwolle gunstig af tegen de regio en voor wat betreft jongeren op gezond gewicht constateren we dat de integrale aanpak voor jongeren op gezond gewicht werkt. Het percentage kinderen op een gezond gewicht (dat in de voorgaande periode flink was gedaald) is vanaf schooljaar 2012/2013 tot 2016/2017 redelijk stabiel.
Gezonde leefstijl is nog niet voor iedereen vanzelfsprekend. We weten vanuit JOGG (Jongeren op Gezond gewicht) dat gezamenlijke inzet, niet alleen van inwoners zelf, maar ook van betrokkenen, professionals, organisaties en bedrijven nodig is. Deze gezamenlijke inzet, met name via Zwolle Gezonde Stad, moet er de komende jaren toe leiden dat de gezondheid van onze inwoners verbeterd. We hebben de afgelopen periode meer en beter inzicht in de gezondheidssituatie van onze inwoners gekregen en werken met de GGD aan wijk- en buurtgezondheidsprofielen die ons in staat stellen met onze inwoners het gesprek te hebben over hun gezondheid en het mogelijk maken gerichter in te zetten op het verbeteren daarvan.

Datum 25 april 2017

1.1. We bevorderen een gezonde leefstijl.
De ketenaanpak gezond gewicht bij kinderen en preventie middelengebruik door jongeren zetten we voort en breiden we uit tot ook andere leefstijlthema's en de doelgroep ouderen. In de nota is ook het stimuleren van integraal en planmatig werken aan gezonde leefstijl bij scholen, sportverenigingen en werkgevers opgenomen. En ook zullen we het belang van een gezonde leefstijl bij instellingen die werken met jeugd of met ouderen onder de aandacht brengen.
We hebben bij het bevorderen van een gezonde leefstijl extra aandacht voor de inwoners bij wie dat niet vanzelfsprekend is of meer moeite kost. Gezondheid wordt mede bepaald door leefstijlfactoren en door de sociale en fysieke omgeving waarin mensen leven. Bij het verkleinen van sociaal economische gezondheidsverschillen is aandacht voor beperktere gezondheidsvaardigheden van belang. Mensen met beperktere gezondheidsvaardigheden kunnen vaak informatie over hun gezondheid niet begrijpen en toepassen

1.2. We bevorderen de gezondheidsvaardigheden van onze inwoners.
Niet iedereen heeft dezelfde gezondheidsvaardigheden. Bij het verkleinen van sociaal economische gezondheidsverschillen is aandacht voor beperktere gezondheidsvaardigheden van belang. Mensen met beperktere gezondheidsvaardigheden kunnen vaak informatie over hun gezondheid niet begrijpen en toepassen. Om de gezondheid van inwoners met lagere gezondheidsvaardigheden te vergroten zullen we de bewustwording van het probleem van lage gezondheidsvaardigheden en laaggeletterdheid bij professionals, mantelzorgers en vrijwilligers vergroten en de signalering en doorgeleiding verbeteren. Hierbij zal vooral worden aangesloten bij de voor deze groepen bestaande scholingen en activiteiten.

1.3. We verbinden preventie, welzijn en zorg.
We continueren onze inspanningen voor en deelname aan netwerken preventie, welzijn en zorg en versterken de samenwerking met de diverse beleidsterreinen binnen de Gemeente Zwolle.
We zetten in op vroegsignalering en tijdige doorverwijziging t.a.v. eenzaamheid, dementie en leefstijlonderwerpen, we ondersteunen huisartsen en onderwijsinstellingen t.a.v. de gezondheid van jeugd, we ondersteunen ouderen die langere zelfstandig thuis wonen en we maken afspraken met zorgverzekeraar over inzet op grensvlak van preventie, welzijn en zorg.

1.4. We versterken de veerkracht van onze inwoners.
We zetten in op het versterken sociale netwerken en hebben aandacht voor de gezondheid van mantelzorgers.
Het project Vitaliteit en Veiligheid Thuis Zwolle wordt uitgevoerd. We laten inwoners actief mee denken over wat gezondheid en een gezonde leefstijl voor hen betekent zodat we onze activiteiten ook beter kunnen laten aansluiten bij wijk- of buurtbewoners.

1.5. We streven naar een gezonde fysieke leefomgeving.
Gezondheid wordt mede bepaald door de sociale en fysieke omgeving waarin mensen leven. Bij de inrichting van de fysieke leefomgeving houden we rekening met veiligheids-, en gezondheidsaspecten en levensloop-bestendigheid. Bij besluiten binnen de fysieke leefomgeving worden gezondheidsaspecten in de volle breedte aan de voorkant meegewogen waarbij de GGD ons adviseert. We willen voldoende bewegen voor de hand liggend maken. Met wijk- of buurtbewoners gaan we bespreken welke eventuele knelpunten zij ervaren en wat er voor nodig is om een gezonde leefstijl te hebben, bijvoorbeeld om dagelijks voldoende te bewegen, liefst in de wijk.

1.6. We werken integraal aan gezondheid.
We gaan de bewustwording bij andere beleidsdomeinen over hun bijdrage aan gezondheid vergroten, we zetten in op de beweging Zwolle Gezonde Stad, ontwikkelen wijkgezondheidsprofielen in samenwerking met de GGD en maken gezonde leefstijl onderdeel van de wijkopgaves.

1.7 De inzet op de genoemde speerpunten wordt voor het grootste deel gericht op buurt- en wijkniveau ingezet.
Door samenwerking op datagebied tussen GGD IJsselland en Gemeente Zwolle zullen we eind 2017 wijkgezondheidsprofielen hebben gemaakt die het ons mogelijk maken per wijk of, daar waar dat kan, z buurt te bepalen waar de grootste opgave ligt als het gaat om onze speerpunten, en waar we de doelgroep vinden.

Risico's
De beweging Zwolle Gezonde Stad is het resultaat van een jarenlange integrale en intersectorale samenwerking. Wij brengen vanuit de gemeente de uitvoering van ons preventiebeleid dat zich richt op gezonde leefstijl in en vragen van de direct betrokken partners (sommigen door ons gesubsidieerd) om vanuit de eigen organisatie expertise en waar mogelijk ook mankracht in te zetten. Als organisaties besluiten om niet meer mee te willen werken komen de resultaten onder druk te staan. Overigens heeft Zwolle Gezonde Stad onlangs de nota Zwolle Gezonde Stad 2017-2021 vastgesteld.

Financiën
Voor de uitvoering van deze nota is jaarlijks € 117.000 beschikbaar uit de middelen gezondheidsbeleid, als volgt in te zetten:

Zwolle Gezonde Stad programmamanagement	€ 25.000
Preventie ouderen en gezondheid	€ 37.000
Preventie middelengebruik jeugd	€ 20.000
Bevordering gezonde leefstijl	€ 10.000
Werkgevers/werknemers en gezonde leefstijl	€ 10.000
Lidmaatschap JOGG	€ 10.000
Monitoring e.d.	€ 5.000
Totaal	**€ 117.000**

Communicatie
Bij de totstandkoming van deze nota is een rondetafelconferentie georganiseerd waarbij over het thema gezondheid is gesproken met betrokken partijen, zowel professionals als vrijwilligers en inwoners. Daarnaast is advies gevraagd van de Jongerenraad, Participatieraad en Zwolle Gezonde Stad. De Jongerenraad heeft ons geadviseerd vooral de bestaande interventies voort te zetten. De Participatieraad heeft een uitgebreid advies uitgebracht dat we vrijwel geheel hebben overgenomen (bijlage). Een deel van de adviezen hebben betrekking op de uitvoering en nemen we dan ook mee bij het uitvoeringsplan. Het advies om Zwolle Gezonde Stad op de hele stad van toepassing te laten zijn hebben we niet overgenomen. Omdat we de gezondheidsverschillen willen verkleinen richten we ons juist op bepaalde wijken. Ook hebben we geen plannen een fonds voor ouderen, zoals het Jeugdsportfonds, op te richten om financiële bijdragen voor ouderen mogelijk te maken omdat we juist inzetten op dagelijkse beweegactiviteiten die niets of weinig kosten.

Datum 25 april 2017

De programmagroep van Zwolle Gezonde Stad heeft haar kennis en expertise over de JOGG-aanpak ingebracht en tevens vanuit de verschillende invalshoeken input geleverd voor de nota. De uitwerkingstrajecten van de visie van Zwolle Gezonde Stad en van deze nota worden zoveel mogelijk geïntegreerd.
Deze nota wordt zo breed mogelijk verspreid onder partners en allen die in het voortraject betrokken zijn geweest en wordt gepubliceerd op de gemeentelijke website.

Vervolg
Op basis van deze nota stelt het College in 2017 een uitvoeringsplan gezondheidsbeleid op voor 2017-2021. Op basis van de wijkgezondheidsprofielen die eind 2017 beschikbaar zullen zijn kunnen we gerichter het gesprek met onze inwoners voeren over gezondheid in hun wijk en onze inzet beter toespitsen op de verschillende doelgroepen.

Openbaarheid
Deze nota is openbaar.

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris

Zwolle

Jaargang

Kenmerk 35582

Onderwerp Gezondheidsbeleid 2017-2021 (19.50 – 21.05 uur)

De raad van de gemeente Zwolle;

Gelezen het voorstel van burgemeesters en wethouders, d.d. 19-09-2017

besluit:

Aldus besloten in de openbare vergadering van 6 november 2017,

de voorzitter,

de griffier,